

Алтын: 2025 жылғы II тоқсан қорытындысы және болашағы

2025 жылдың екінші тоқсанында алтын бағасы жоғары сұраныс пен геосаяси шиеленістің аясында **жаңа тарихи максимумға** жетті.

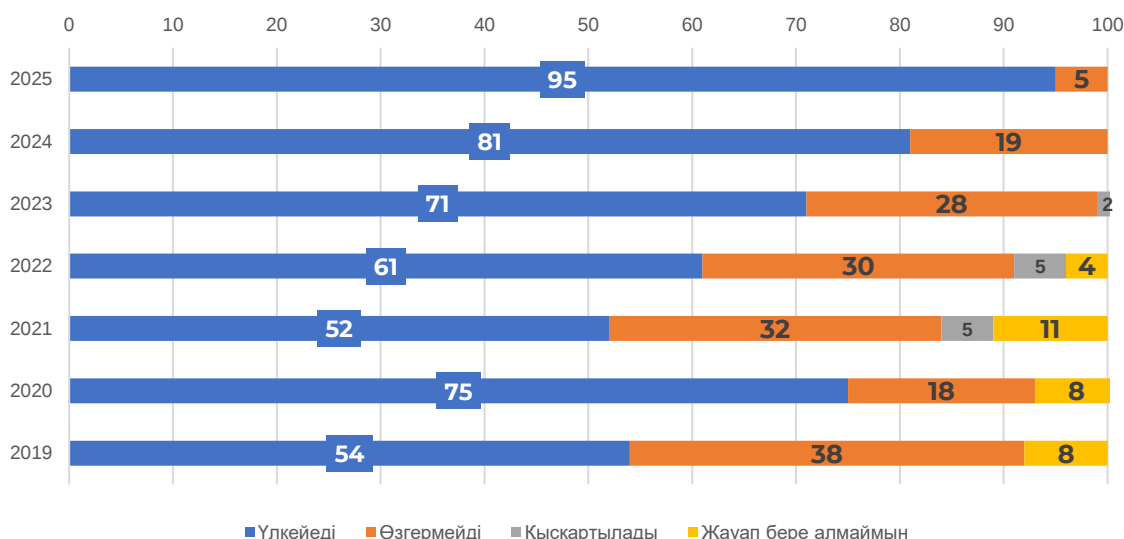
Сәуір айының ортасында белгіленген баға алғаш рет бір унция үшін \$3500-нан асып, үш жыл бұрынғы \$1800 деңгейімен салыстырғанда екі есе дерлік өсті. Маусым айының аяғына қарай алтын бір унция үшін \$3 275 шамасында сатылды, бұл тоқсанның басынан шамамен 7%-ға жоғары және бір жыл бұрынғыдан ширек қымбат. Осылайша, алтын өсім көшбасшыларының біріне айналды: жыл басынан бері ол бірнеше рет рекорд жаңартып, шамамен 25%-ға өсті. Тұрақсыз геосаяси жағдай мен монетарлық саясаттың өзгеруі раллидің негізгі қозғаушы күші болды.

Атап айтқанда, **геосаяси тәуекелдердің шиеленісуі** қорғаныс активтеріне сұраныс тудырды: мысалы, маусым айында Таяу Шығыстағы қақтығыс туралы хабарлар бағаның бір унция үшін \$3 435 дейін көтерілуіне әкелді. Керісінше шиеленістің әлсіреуі және ФҚЖ-ның қалыпты қатаң позициясы нарықты уақытша саябырсытты: ФҚЖ мөлшерлемесін өзгеріссіз сақтағаннан кейін және Таяу Шығыс қақтығысындағы бітімгершілік туралы хабарлағаннан кейін алтын тоқсанның соңына қарай бір унция үшін \$3 310-3 275-ке қарай қайтып оралды. Баға динамикасына **АҚШ долларының әлсіреуі** де әсер етті – DXY индексі жылдың бірінші жартысында шамамен 10%-ға төмендеді, бұл дәстүрлі түрде баламалы актив ретінде алтынның құнын қолдайды.

Орталық банктердің теңдессіз сұранысы

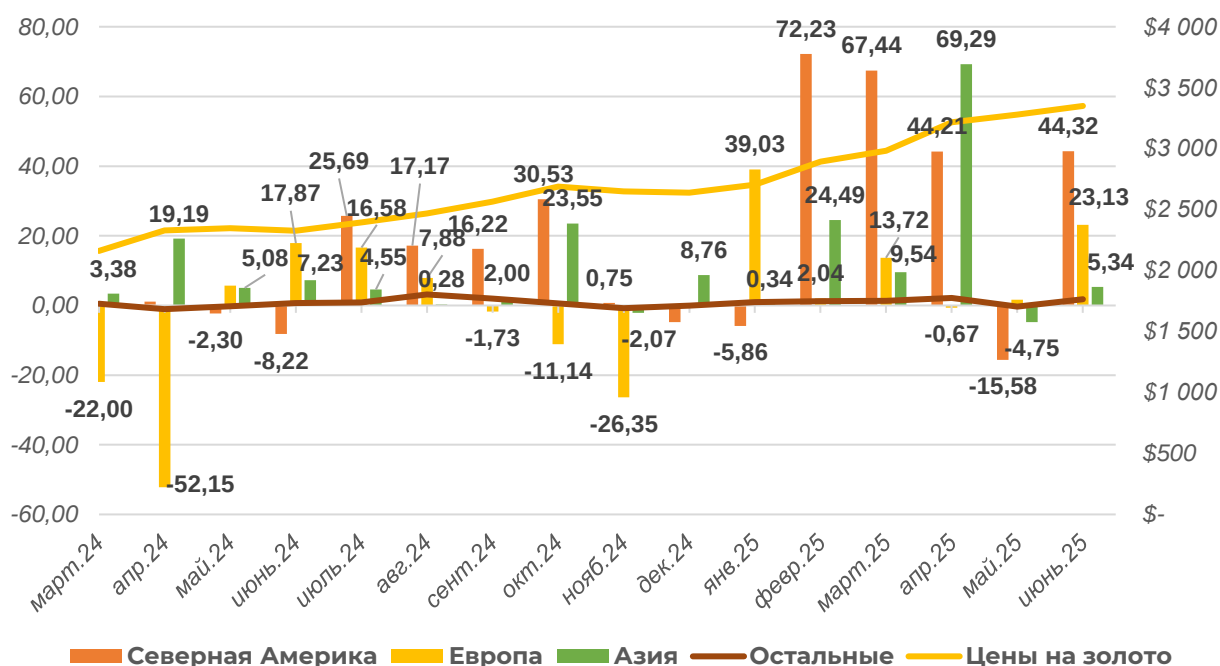
Бағаның көтерілуінің негізгі факторларының бірі – **орталық банктердің** рекордтық **сатып алу тәртібі**. Дүниежүзілік алтын кеңестің (WGC) мәліметінше, 2022-2024 жылдары орталық банктер жиынтығында жыл сайын 1000 тоннадан астам алтын сатып алды. Бұл өткен онжылдықтағы орташа жылдық деңгейден (400-500 тонна) екі есе артық. Ресми сектордың тарапынан мұндай теңдессіз сұраныс уақыт бойынша металл бағасының қарқынды өсуімен тұспа-тұс келіп, өрлеу трендін нығайта түсті. Орталық банктердің резервтердегі алтын үлесін ұлғайтуға ұмтылысы бірнеше себеппен түсіндіріледі.

Әлемдік орталық банктердің алтын резервтерінің 12 ай деңгейінде өзгеруі күтілуде

Дереккөз: World Gold Council, Central Bank Gold Reserves Survey 2025, 17 маусым 2025 ж.

Өңірлер бойынша айлық ағын (тоннамен)

Дереккөз: World Gold Council (30 маусым 2025 жыл)

Біріншіден, соңғы жылдардағы дағдарыстардан басталған (пандемиядан бастап Украинадағы соғысты қоса алғанда, қақтығыстарға дейін) **геосаяси және экономикалық белгісіздік** жалғасуда, бұл сенімді активтерді көбірек ұстап тұруға талпындырады.

Екіншіден, **макроэкономикалық факторлар** маңызды: инфляцияның өсуі мен пайыздық циклдардың ауысуы жағдайында алтын валюталық және пайыздық тәуекелдерден сақтандыру ретінде қарастырылады. 2025 жылғы WGC сауалнамасына сай орталық банктердің басым көпшілігі **дағдарыс кезеңдеріндегі алтынның тиімділігін және құнның сақталу рөлін** алтын резервтерінің өсуінің басты себептері деп атайды. Алтын да портфельді әртараптандыру және инфляцияны хеджирлеу қабілеті үшін бағаланады. Сауалнамада **орталық банктердің 95%** таяу 12 айда әлемдік алтын резервтерінің одан әрі өсуін күтетіні таңғаларлық жағдай емес (бір жыл бұрын 81%-ы осылай санаған). Әсіресе респонденттердің рекордтық **43%-ы** бір жылдың ішінде **меншікті** алтын-валюта қорларын ұлғайтуды жоспарлап отырғаны ерекше назар аударарлық жайт – қатысушылардың ешқайсысы оларды қысқарту ниетін білдірмеді.

Реттеушілердің ұзақ мерзімді стратегиясы да алтынның пайдасына ауысады. Орталық банктердің **76%-ға** жуығы бес жыл деңгейінде өз резервтеріндегі алтын үлесінің ұлғаятынын болжап отыр (2024 жылы – 69%). Бұл трендтің басқа жағы – бірте-бірте **резервтерді долларсыздандыру**: сауалнамаға қатысқандардың шамамен 73%-ы бес жылдан кейін әлемдік резервтердегі АҚШ долларының үлесі қалыпты немесе қазіргіден біршама төмен болады деп есептейді. Бұл долларлық активтерден алынған резервтерді алтын мен баламалы валюталардың (еуро, юань және т.б.) пайдасына қайта бөлудің жалғасып отырғанын растайды. Алтынмен басқарудың кәсібилігінің өсуі қосымша қызығушылық туғызады: енді орталық банктердің **44%-ы** өздерінің алтын қорларын белсенді басқарады, ал бір жыл бұрын мұндайлар 37% болған. Осы факторлардың барлығы ресми сектордың алтынға деген тұрақты сұранысының сақталып отырғанын көрсетеді. WGC-де атап өткендей, **орталық банктер алтынның резервтегі артықшылықтарын мойындауды жалғастыруда**, демек, олардың сұранысы «жақын болашақта салауатты болып қалуы мүмкін».

Инвестициялық сұраныс және нарық: жаңа кезең

Орталық банктерден бөлек II тоқсанда **жеке инвесторлар мен қорлардың қызығушылығы** айтарлықтай жанданды. Өткен жылдардағы біраз тыныштықтан кейін 2025 жылы биржалық қорлар (ETF) мен фьючерстер арқылы қайтадан алтынды таза сатып ала бастады. Маусым айының қорытындысы бойынша ETF-дегі алтынның жиынтық қоры бір ай бұрынғы 2 733 тоннаға қарағанда 2 776 тоннаға дейін өсті, ал COMEX-тегі алыпсатарлық ұзақ позициялар 501 тоннадан 530 тоннаға дейін артты. Дамыған елдерде алтын ETFs салымдары 2020 жылдан бастап алғаш рет қайта өсе бастады, алайда ол фьючерстік нарықтағы сатылымдармен ішінара өтеледі. Облигациялардың нақты кірістілігінің төмендеуі және ФРЖ саясатының тез арада жұмсаруын күту табыссыз алтынды инвесторлар үшін тартымды етеді. Шынымен де екінші тоқсанда америкалық орталық банк **мөлшерлемелерді көтеруді тоқтата тұрды**, ал нарықтарда мөлшерлемелер төмендеуі мүмкін, бұл әдеттегідей қымбат металдардың пайдасына шешіледі. Бір мезгілде қалыпты инфляция (жазға қарай АҚШ-та 2,4% шамасында) алтынға ықтимал қысымды жоя отырып, монетарлық саясаттың күрт қатаю тәуекелін азайтады. Физикалық нарықта зергерлік саланың тарапынан сұраныс салыстырмалы түрде тежеліп, көпжылдық минимумға жуықтады, алайда сұраныс пен ұсыныстың жиынтық теңгерімі бұрынғысынша «бұқалардың» пайдасына қалыптасты.

Өңір	Жалпы AUM (млрд)	Қорларға ағын (млн АҚШ долл.)	Активтегі көлемі (тонна)	Сұраныс (тонна)	Сұраныс (активтің %)
Солтүстік Америка	196,3	7 826,0	1 857,2	72,9	4,09%
Еуропа	144,4	1 420,5	1 366,5	24,1	1,79%
Азия	34,5	7 403,2	320,7	69,9	27,87%
Өзгесі	7,6	334,1	71,5	3,6	5,23%
Жиынтығы	382,8	16 983,9	3 615,9	170,5	4,95%
Жаһандық ағын / Жағымды сұраныс		38 410,7		408,6	11,86%
Жаһандық ағын / Теріс сұраныс:		-21 426,8		-238,2	-6,91%

Дереккөз: World Gold Council (2025 жылғы 30 маусым) 2025 жылдың 2-тоқсаны үшін

Алтынның бағасы өсе бере ме?

Ағымдағы үрдістерді негізге ала отырып, алтынның болашағы жарқын болмақшы, бірақ түзетуді жоққа шығармайды. **Іргелі факторлар** нарықты қолдайды: орталық банктер – шын мәнінде алтынның пайдасына резервтерді әртараптандыруды жалғастыратын тұрақты ірі сатып алушылар. Геосаяси тәуекелдер (өңірлік қақтығыстардан ірі державалар арасындағы сауда дауларына дейін) шешімін әлі таппайтын секілді, сондықтан алтын түріндегі «тыныш айлаққа» деген сұраныс әлсірейді. Оның үстіне жаһандық орталық банктердің ақша саясатын жұмсартуға (мөлшерлемелердің төмендеуі, қатаңдатуды тоқтата тұру) көшкен кезде **алтынды сақтау құны төмендейді**, бұл тарихи тұрғыдан қымбат металдар бағасының өсуіне алып келеді. Сонымен қатар қазіргі баға деңгейі тарихи максимумға жақын, сондықтан **құбылмалылық** сақталуы мүмкін. Геосаяси жағдайдың уақытша жақсарған немесе доллар нығайған сәтте маусым айының соңында байқалғандай бағаның кері қарай өзгеруі жоққа шығарылмайды.

Біз алтын бойынша **мақсатты бағаны** қайта қараған жоқпыз және жақын болашақта белгіленген бағаның бір унция үшін **\$3500** қайтарылуын күтеміз. Әзірге **жиынтық тренд өрлеп келе жатыр**: мемлекеттік институттар мен инвесторлардың тарапынан алтынға капитал ағыны нарыққа мықты қолдау көрсетеді. Жалпы алғанда 2025 жылдың екінші тоқсанының қорытындысы бойынша алтын өзінің сенімді актив мәртебесін нығайтты және таяудағы тоқсандардың болашағы **позитивті** бағалануда.

Маңызды ақпарат. Дисклеймер

«BCC Invest» АҚ клиенттері үшін тәуекелдер туралы ақпарат

Маңызды ақпарат:

Бұл материал тек ақпарат беру мақсатында таратылады. Осы материалды тарату инвестициялық кеңес беру қызметі емес. Осы материалда келтірілген ақпарат жеке инвестициялық ұсыным емес. Осы материалды алушы шешім қабылдау үшін ұсынылған ақпаратқа ғана сүйенбеуге тиіс. Есептерді, тарихи деректерді және осы материалда қамтылуы мүмкін өзге де ақпаратты «BCC Invest» АҚ қызметкерлері жария дереккөздерден алынған ақпарат пен деректердің негізінде дайындады. «BCC Invest» АҚ мұндай ақпараттың толықтығын, дәлдігін және анықтығын тексермейді және тексеруге міндетті емес. «BCC Invest» АҚ ұсынатын кез келген ақпаратты клиент тек өз қалауымен пайдаланады және тәуекелін өзі көтереді.

«BCC Invest» АҚ ұсынатын ақпарат қандай да бір бағалы қағазды сатып алу туралы ұсыныс және/немесе сату бойынша міндеттеме емес, мәміле жасасуға итермелемейді және инвестициялық, салық және заң мәселелері бойынша, оның ішінде жасалатын мәміленің алушының нақты мақсаттарына сәйкестігі туралы мәселе бойынша ақпарат алушыға ұсыным емес.

«BCC Invest» АҚ олар туралы ақпаратты ұсынатын бағалы қағаздармен, оның ішінде шетелдік бағалы қағаздармен, валютамен, базистік активтердің сан алуан түрлі туынды қаржы құралдарымен (бұдан әрі – «Қаржы құралдары») операция жүргізбес бұрын, осы ақпаратты алушылар аталған қаржы құралдарын сипаттайтын құжаттармен (эмиссия проспектісі және т.б.) танысуы қажет және қаржы құралдарымен мәміле жасасқанға дейін өзінің қаржы, заң, салық, бухгалтерлік есеп мәселелері жөніндегі кеңесшілерінен және өзге де кеңесшілерінен жан-жақты кеңес алуға тиіс. Қаржы құралдарымен мәмілелер жасасу белгілі бір тәуекелмен ұштасып жатыр, олар үшін жауапкершілік «BCC Invest» АҚ-қа жүктелуі мүмкін емес, өйткені олар тараптардың қисынды бақылауынан тыс және олардың осындай тәуекел салдарын болжау және алдын алу мүмкіндіктері шектеулі немесе мүмкін емес. Ақпарат алушы қаржы құралдарымен мәмілелер жасау мүмкіндігін өз бетінше бағалауға тиіс. Ақпарат алушы, егер оның экономикалық және заңды мәні, құжаттамасы, шарттары мен онымен байланысты тәуекелдері түсініксіз болып қалса немесе ақпарат алушының мақсатына, ниетіне және күткен үмітіне сәйкес келмесе, мәміле жасаспауға тиіс. Қаржы құралдарымен мәмілелер жасасу елеулі қаржылық және өзге де тәуекелді тудыруы мүмкін. Осы себептен бұл мәмілелер өзіне тиісті тәуекелді қабылдауға дайын және олармен байланысты ықтимал қаржылық шығынды көтере алатын адамдарға арналған. Кез келген мәмілені жасамас бұрын ақпарат алушы тиісті мәмілені жасасуға байланысты туындайтын тәуекелді түсінетініне және кез келген оқиға өрбіген кезде өзіне қабылдаған міндеттемелерді орындау үшін қажетті қаржылық және өзге де ресурстары бар екеніне көз жеткізуі қажет. Қаржы нарығында операция жүргізу туралы шешім қабылдаған кезде, қаржы құралдарына инвестициялау күтілетін кірісті алмау, инвестицияланған қаражаттың бір бөлігін, тіпті барлығын жоғалту, ықтимал шығыс пен шығын тәуекелін көтеретінін ескерген жөн. Болжамды оң кірістілік туралы ақпарат тек болжам ретінде ғана бағалануы мүмкін. Инвестициялық қызметтің бұрынғы нәтижесі болашақтағы нәтижені айқындамайды, ал активтердің құны көтерілуі де, түсуі де мүмкін. Шетел валютасын айырбас бағамының өзгеруі инвестиция құнының азаюына немесе ұлғаюына әкелуі мүмкін. «BCC Invest» АҚ ақпаратты пайдалану негізінде ақпарат алушы алуы мүмкін қаржылық нәтижеге қатысты кепілдік бермейді немесе оны растамайды және қандай да бір жауапкершілікті өз мойнына алмайды.

«Мүдделер қақтығысы»

«BCC Invest» АҚ брокерлік қызмет көрсету және номиналды ұстау бойынша қызмет көрсету туралы шарттардың үлгілік нысандарында жазылғанға ұқсас қызметтерді үшінші тұлғаларға көрсететінін, сондай-ақ өзге шарттар бойынша үшінші тұлғалардың тапсырмаларын қабылдайтынын және үшінші тұлғалардың мүдделері мен өз мүдделері үшін бағалы қағаздармен және өзге де қаржы құралдарымен мәмілелер мен өзге де операцияларды жүзеге асыратынын және Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасына сай кәсіптік қызмет түрлерін қоса атқару тәртібімен үшінші тұлғаларға өзге де қызметтер, оның ішінде ақпараттық қызмет, қаржылық кеңес беру, андеррайтинг қызметтерін, облигация ұстаушылардың өкілінің қызметін, активтерді сенімгерлік басқару және маркетинг қызметтерін көрсететінін хабарлаймыз.

Жоғарыда аталған қызметтерді көрсету барысында «BCC Invest» АҚ мұндай қызметтерді көрсеткені үшін сыйақы алады, бұл «BCC Invest» АҚ пен клиенттің арасында мүдделер қақтығысының туындауына әкеп соғуы мүмкін.

«BCC Invest» АҚ, егер мұндай мәмілені орындау мүдделер қақтығысының туындауына әкеп соқтырса, клиентке қаржы құралдарымен мәмілелер жасауға кеңес бермейді.

Бағалы қағаздар нарығында қызметті жүзеге асыруға берілген 10.07.2018 жылғы № 3.2.235/12 мемлекеттік лицензия.